

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi jalometallituotteista annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi jalometallituotteista annettua lakia.

Jalometallituotteista annettuun lakiin ehdotetaan tehtäväksi muutoksia, jotka koskevat muun muassa määritelmiä, jalometallituotteille asetettuja vaatimuksia ja valvontaviranomaisen oikeuksia. Lisäksi ehdotetaan tehtäväksi jalometallituotteiden tarkastusta ja leimausta koskevan yleissopimukseen tehtyjä muutoksia vastaavia lisäyksiä, jotka koskeva jalometallituotteiden hyväksytyjä pitoisuuksia. Lakiin ehdotetaan selkeytettäväksi eräitä yleissopimuksen vaatimuksia.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2026.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Tausta	3
1.2 Valmistelu	3
2 Nykytila ja sen arviointi.....	3
2.1 Jalometallituotteiden tarkastusta ja leimausta koskeva yleissopimus (CCM-sopimus)	3
2.2 Kansallinen sääntely	4
2.2.1 Laki jalometallituotteista.....	4
2.2.2 Valtioneuvoston asetus jalometallituotteista.....	5
2.2.3 Kuluttajansuojalain soveltaminen jalometallialaan.....	6
2.2.4 Tuotteiden vastavuoroinen tunnustaminen EU:ssa	6
2.3 Nykytilan arviointi	6
3 Tavoitteet	7
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	8
4.1 Keskeiset ehdotukset.....	8
4.2 Pääasialliset vaikutukset.....	9
4.2.1 Vaikutukset elinkeinonharjoittajille	9
4.2.2 Vaikutukset kuluttajille	10
4.2.3 Vaikutukset valtiontalouteen ja viranomaisille	10
5 Muut toteuttamisvaihtoehdot	11
5.1 Ulkomaiden lainsäädäntö	11
6 Lausuntopalaute	12
7 Säännöskohtaiset perustelut.....	12
8 Lakia alemman asteinen sääntely	15
8.1 Asetuksenantovaltuudet	15
9 Voimaantulo	15
10 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	16
LAKIEHDOTUS	17
Laki jalometallituotteista annetun lain muuttamisesta	17
LIITE	22
RINNAKKAISTEKSTI.....	22
Laki jalometallituotteista annetun lain muuttamisesta	22

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Jalometallituotteiden vaatimuksista säädetään jalometallituotteista annetussa laissa (jalometallilaki, 1029/2000) ja asetuksessa (jalometalliasetus, 1148/2000) sekä jalometallituotteiden tarkastusta ja leimausta koskevassa yleissopimuksessa, (CCM-sopimus, SopS 17/1975). Jalometallituotteita ovat muun muassa jalometallista valmistetut korut, koriste-esineet ja kellot.

CCM-sopimuksen pysyvä komitea hyväksyi kokouksessaan 20.4.2018 sopimuksen liitteisiin muutoksia, jotka tulivat voimaan 1.1.2019. Muutoksessa hyväksyttiin käyttöön uusia CCM-pitoisuusleimoja: platina Pt 990, 600 ja 500; kulta Au 990, 800 ja 417; palladium Pd 990 sekä hopea Ag 990, 958 ja 835. Uusista hyväksytyistä pitoisuuksista on tarpeen säätää myös jalometallilaisissa, jotta kansalliset säännökset vastaisivat jalometallisopimusta. Jalometallien tunnistaminen ei onnistu, kun uudet pitoisuudet kirjataan lakiin. Tämän vuoksi tärkeää tehdä säädöksiin muutoksia, jotta kuluttajat ja talouden toimijat pystyvät toteamaan, mistä jalometallituotteesta on kyse. CCM-sopimuksen mukainen järjestelmä on vapaaehtoinen.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on valvontatoiminnassaan havainnut ja katsonut tarkoituksenmukaiseksi, että jalometallituotelakiin tehtäisiin joitakin lähinnä teknisiä muutoksia, jotka koskevat määritelmiä, jalometallituotteille asetettuja vaatimuksia ja valvontaviranomaisen oikeuksia.

Jalometallituoteasetukseen tehdään myös muutoksia edellä mainituilla perusteilla.

1.2 Valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä työ- ja elinkeinoministeriössä.

Hallituksen esityksen valmisteluasiakirjat ovat julkisessa palvelussa osoitteessa <https://tem.fi/hankkeet-ja-saadossalvmlstelu> tunnuksella TEM042:00/2025.

Esitys julkaistu oikeusministeriön lausuntopalvelussa osoitteessa lausuntopalvelu.fi. Lausuntoaika on ollut xx.xx.xxxx. Lausunnon ovat antaneet...

2 Nykytila ja sen arviointi

2.1 Jalometallituotteiden tarkastusta ja leimausta koskeva yleissopimus (CCM-sopimus)

Voimassaolevan jalometallituotteita koskevan sääntelyn vanhinta perustaa on jalometallituotteiden tarkastusta ja leimausta koskeva yleissopimus eli CCM-sopimus vuodelta 1975. Sopimus koostuu esipuheen lisäksi sopimuksen 15 artiklasta ja kahdesta teknisestä liitteestä.

Suomi on yksi sopimuksen alkuperäisistä sopimusvaltioista. Muita alkuperäisiä sopimusvaltioita ovat Itävalta, Norja, Portugali, Ruotsi, Sveitsi ja Yhdistynyt kuningaskunta. Myöhemmin sopimukseen ovat liittyneet Kroatia, Kypros, Tsekin tasavalta, Tanska, Unkari, Irlanti, Israel, Latvia, Liettua, Alankomaat, Puola, Serbia, Slovakian tasavalta, Slovenia ja Italia. Sopimusvaltioita on tällä hetkellä yhteensä 22.

Sopimuksessa on luotu järjestelmä jalometallituotteiden vapaalle liikkuvuudelle sopimusvaltioiden kesken. Lähtömaassa jalometallituotteelle pätevästi tehty tarkastus kelpaa sellaisenaan muiden sopimusmaiden markkinoilla sillä edellytyksellä, että tarkastus on tehty valtuutetussa tarkastuslaitoksessa. CCM-sopimus loi jalometallituotteille omat sisämarkkinat aikana, jolloin Länsi-Euroopan taloudellinen yhteistyö kanavoitui kahteen eri talousliittoon, Euroopan talousyhteisöön (EEC) ja Euroopan vapaakauppajärjestöön (EFTA). Yleissopimus on syntynyt EFTA:n puitteissa.

Sopimuksen I luvussa Tavoitteet ja toimintaperiaatteet kuvataan sopimuksessa luotu järjestelmä jalometallituotteiden vapaalle liikkuvuudelle sopimusmaiden kesken.

Luvussa II Tarkastus ja pakotteet sopimusvaltiot veloitetaan ylläpitämään testausjärjestelmää varmistamaan jalometallituotteiden sopimuksenmukaisuus.

Luvussa III säädetään sopimuksen hallinnosta, jota varten on olemassa pysyvä komitea.

Luvun IV loppumääräyksissä säädetään sopimukseen liittymisestä, irtisanomisesta ja ratifiointista.

Sopimuksessa on kaksi liitettä, joista liite I määrittelee, mitä tarkoitetaan sopimuksen mukaisella jalometallituotteella. Liitteessä II kuvataan tarkastusprosessi ja tarkastuslaitoksen vaatimukset.

Pysyvä komitea hyväksyi kokouksessaan 20.4.2018 muutoksia jalometallisopimuksen liitteisiin. Muutokset ovat lähinnä tarkennuksia ja täsmennyksiä sekä uusia CCM-pitoisuusleimoja. Käyttöön hyväksyttiin seuraavat pitoisuusleimat: platina Pt 990, Pt 600 ja Pt 500; kulta Au 990, Au 800 ja Au 417; palladium Pd 990 sekä hopea Ag 990, Ag 958 ja Ag 835.

Tasavallan Presidentti hyväksyi 23.11.2018 muutokset sopimuksen liitteisiin, ja ne saatettiin voimaan valtioneuvoston asetuksella jalometallituotteiden tarkastuksesta ja leimauksesta tehdyn yleissopimuksen liitteisiin tehdyistä muutoksista (75/2018). Asetus tuli voimaan 1.1.2019.

2.2 Kansallinen sääntely

2.2.1 Laki jalometallituotteista

Jalometallituotteiden kansallista sääntelyä uudistettiin 1990-luvulla, ja työn tuloksena annettiin laki jalometallituotteista. Lain nojalla annettiin tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella jalometallituotteista. Lainsäädännössä otettiin huomioon joitakin CCM-sopimuksen yleisistä periaatteista sekä sopimuksen liitteiden tekniset määräykset.

Jalometallituotelain 1 luvun yleisissä säännöksissä säädetään soveltamisalasta ja määritelmistä. Lakia sovelletaan jalometallituotteisiin, jotka on tarkoitettu käytettäväksi tai joita olennaisessa määrin käytetään yksityiseen kulutukseen. Yleisiä jalometalleista valmistettuja tuotteita ovat korut, pöytähopeat ja aterimet.

Laissa tarkoitetaan jalometallilla puhdasta kultaa, platinaa, palladiumia ja hopeaa ja jalometallituotteella kokonaan tai osittain jalometalleista tai jalometallien seoksista valmistettua esinettä.

Lain 2 luvussa säädetään jalometallituotteiden vaatimuksista, leimoista ja vastuista, tuotteiden tarkastuksista ja varmentamisesta sekä tarkastuslaitoksen hyväksymisestä ja valvonnasta. Lain 3 § on perusta jalometallituotteiden vaatimustenmukaisuudelle. Siinä on säädetty

jalometallituotteen vähimmäispitoisuudesta. Pitoisuusleimasta ja vähimmäispitoisuutta korkeammista leimattavista pitoisuuksista säädetään jalometallituoteasetuksessa. Pitoisuusleima kertoo ilmoitetun jalometallipitoisuuden. Leimoista, niiden hyväksymisestä, rekisteröinnistä ja muista sallituista merkinnöistä sekä tarkastuslaitoksen hyväksymisen edellytyksistä säädetään tarkemmin jalometallituoteasetuksessa. Tarkastuslaitosta voidaan käyttää jalometallituotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseen, mutta tarkastaminen ei ole pakollista.

Lain 3 luvussa säädetään valvonnasta. Lain noudattamista valvoo Turvallisuus- ja kemikaalivirasto. Valvonnan ylin johto ja ohjaus kuuluu työ- ja elinkeinoministeriölle. Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla on jalometallituotelain noudattamisen valvomiseksi oikeus päästä jalometallituotteiden sekä niiden osien ja materiaalien valmistus-, varastointi-, myynti-, korjaus- ja tarkastuspaikkoihin. Valvontaa varten Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla on oikeus saada tarpeellisia näytteitä jalometallituotteiden sekä niiden osien ja materiaalien valmistajalta, maahan- tuojalta, myyjältä ja varastojalta sekä tarkastuslaitokselta.

Lain 4 luvussa säädetään pakkokeinoista ja seuraamuksista. Lain 13 §:ssä on rangaistussäännös jalometallituotteita koskevien säännösten rikkomisesta. Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta laiminlyö jalometallilain 3 tai 4 §:ssä säädetyn velvollisuuden koskien jalometallituotteen vaatimuksia, leimoja tai vastuita taikka ei noudata Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lain 11 §:n nojalla antamaa kieltoa, vaatimusta tai velvoitetta, on tuomittava sakkoon jalometallituotteita koskevien säännösten rikkomisesta, ellei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

Lain 5 luvussa säädetään salassa pidettävien tietojen luovuttamisesta, muutoksenhausta tarkastuslaitoksen päätökseen, ministeriön ja valvontaviranomaisen päätökseen ja vastavuoroisesta tunnustamisesta.

Tarkastuslaitoksen päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään. Päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. Muutoksesta ministeriön ja valvontaviranomaisen tekemään päätökseen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa. Muutoksenhausta uhkasakon asettamiseen ja maksettavaksi tuomitsemiseen sekä keskeyttämishan asettamiseen ja täytäntöön pantavaksi määräämistä koskevaan päätökseen säädetään uhkasakkolaissa.

Vastavuoroisesta tunnustamisesta on säädetty jalometallilain 17 §:ssä. Toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa leimatut jalometallituotteet hyväksytään Suomessa, jos kuluttajat saavat leimojen perusteella vastaavalla tavalla tietoa kuin jalometallilain 4 §:ssä mainittujen leimojen perusteella. Lain 18 §:n mukaan tarkempia säännöksiä lain täytäntöönpanosta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Jalometallituotteita ei ole harmonisoitu EU:n tuotesäätelyssä, eikä niihin sovelleta lakia eräitä tuoteryhmiä koskevista ilmoitetuista laitoksista (278/2016) eikä lakia vaatimustenmukaisuuden arviointipalvelujen pätevyuden toteamisesta (920/2005).

2.2.2 Valtioneuvoston asetus jalometallituotteista

Jalometallituoteasetuksessa säädetään jalometallituotelain ja -asetuksen soveltamisalan rajoituksista sekä jalometallien, metallien ja muiden aineiden yhdistämisestä. Asetuksessa on säännökset jalometallituotteissa käytettävistä leimoista, joita ovat tarkastuslaitoksen tarkastusleima,

nimileima, pitoisuusleima, vuosileima ja paikkakuntaleima. Lisäksi säännöksiä on leimattavista pitoisuuksista, tuotteiden leimaamisesta sekä tarkastuslaitosvaatimuksista.

Jalometallituoteasetukseen tehdään CCM-sopimuksen edellyttämiä muutoksia sekä teknisiä muutoksia jalometallilain muuttamisen yhteydessä.

2.2.3 Kuluttajansuojalain soveltaminen jalometallialaan

Kuluttajansuojalaki (38/1978) on kuluttajansuojaa sääntelevä yleislaki.

Jalometallituotelain hallituksen esityksen (130/2000) perusteluissa tuodaan kuluttajansuoja esille, vaikka siitä ei olekaan mainintaa itse lakitekstissä. Yleisperusteluissa todetaan, että sääntelyllä pyritään turvaamaan kuluttajan edut, koska kuluttajan on mahdotonta erottaa pitoisuudeltaan erilaiset tuotteet toisistaan. Hallituksen esityksen kuvaamassa sen aikaisesta nykytilasta todetaan, että tarkastuksella pyritään ensisijaisesti turvaamaan kuluttajan edut heidän hankkiesaan hinnaltaan arvokkaita, käyttöiältään pitkäaikaisia ja arvoltaan pysyviä jalometallituotteita.

Kuluttajansuojalain säännöksistä soveltuu nykyiseen jalometallituotteiden tarkastukseen lain 5 luvun 12 §:n yleinen virhesäännös. Pykälän 2 momentin 5 kohta soveltuu jalometallituotteisiin, joiden pitoisuus ei ole jalometallilain mukainen.

2.2.4 Tuotteiden vastavuoroinen tunnustaminen EU:ssa

Asetus vastavuoroisesta tunnustamisesta (EU 2019/515) ohjaa ensisijaisesti viranomaisten menettelytapoja, kun ne aikovat soveltaa vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta. Viranomaisten tulee ottaa asetuksen velvoitteet huomioon omassa toiminnassaan, kuten esimerkiksi tavaroiden arvioinnissa.

Vastavuoroista tunnustamisen periaatetta sovelletaan tilanteessa, jossa tuotteille on asetettu lainsäädännössä tai viranomais määräyksessä kansallisia vaatimuksia, eikä näitä vaatimuksia ole yhdenmukaistettu EU:ssa.

EU:n komission tavaroiden vastavuoroisen tunnustamisen asiantuntijaryhmä on käsitellyt jalometallituotteiden asemaa vastavuoroisen tunnustamisen asetuksessa. Sekä EU:n sisämarkkinasääntelyllä että CCM-sopimuksella on tavoitteena luoda toimivat sisämarkkinat, mutta tavoitteiden yhteensovittamisessa on kuitenkin havaittu käytännön ongelmia. Komissiossa on tunnustettu jalometallituotteiden osalta tavaroiden vapaan liikkuvuuden esteitä, vastavuoroisen tunnustamisen ongelmia ja leimausmenettelyjen eroja EU:n jäsenvaltioissa. Asian selvittämistä ja käsittelyä jatketaan EU-komissiossa yhteistyössä CCM-sopimuksen edustajien kanssa.

2.3 Nykytilan arviointi

Kansallinen lainsäädäntö ei nykyisin täysin vastaa CCM-sopimuksen säännöksiä. CCM-leiman määritelmä puuttuu, CCM-leimauksia tekevän tarkastuslaitoksen valtuutus ja valvonta puuttuvat eivätkä jalometallipitoisuudet ja metallin merkitseminen vastaa kaikilta osin sopimusta.

Kun jalometallituotteita valmistetaan, jalometallia seostetaan muilla metalleilla. Muita metalleja voidaan käyttää myös jalometallituotteen osana, jos osat leimataan erikseen esimerkiksi METAL-leimalla. Näiden muiden metallien määritelmä puuttuu laista. Muun metallin määritelmää tarvitaan myös siksi, että jalometallituoteasetuksessa säädetään materiaalien yhdistämisestä.

CCM-sopimus määrittelee metallien jaloussarjan, jonka perusteella voidaan säätää leimaamisesta tuotteessa, jossa on yhdistelty eri jalometalleja. Kansallisessa lainsäädännössä olisi määriteltävä metallien jaloussarja.

Jalometallituotteen määritelmä laissa on epäselvä, mikä puolestaan aiheuttaa epäselvyyttä, millaisilla väittämillä eri tuotteita voi olla markkinoilla. Tällä hetkellä jalometallituotteen määritelmä on niin laaja, että se kattaa kaikki tuotteet, joissa on vähänkin jalometallia. Jalometallituotteena ei kuitenkaan voi myydä tuotetta, jonka jalometallipitoisuus ei riitä leimaamiseen. On tärkeää, että kuluttaja pystyy erottamaan jalometallituotteen sellaisesta tuotteesta, jonka jalometallipitoisuus on vähäisempi ja jota ei voida säädösten mukaan myydä jalometallituotteena.

Valvontaviranomaisen oikeuksia sääntelevässä jalometallituotelain 8 §:ssä ei ole mainintaa valvontaviranomaisen oikeudesta tehdä tarvittavia tarkastuksia jalometallituotteiden sekä niiden osien ja materiaalien valmistus-, varastointi-, myynti-, korjaus- ja tarkastuspaikoissa. Säännöksessä puhutaan ainoastaan pääsystä em. paikkoihin, mikä voi aiheuttaa tulkinnanvaraisuutta. Säännöstä on tarpeen tarkentaa tarkastusten tekemisen osalta.

Nykyisten säännösten mukaan valvontaviranomainen voi velvoittaa vastuullisen tahon korvaamaan vaatimustenvastaisen tuotteen tarkastuksesta ja tutkimuksesta aiheutuneet kulut ainoastaan, jos valvontaviranomainen tekee asiassa päätöksen. Tuotteen hankinnasta, testauksesta ja tutkimuksesta aiheutuneista kustannuksista tulisi suoraan ulosottokelpoisia, jos tuote on vaatimustenvastainen ja vaatimustenvastaisuus on merkittävä.

Säännökset nimileiman hyväksymisestä, rekisteröimisestä, muutoksista ilmoittamisesta ja rekisteröinnin vahvistamisesta ovat jalometallituoteasetuksessa. Säännökseton arkoituksenmuokaista siirtää lainsäädännön jalometallituotelakiin. Säännöksiä on myös tarpeen tarkentaa ja ajantasaistaa.

Nimileimojen rekisteröinnin vahvistamisprosessissa valvova viranomainen pyrkii varmistamaan, ettei yritysten rekisteröimiä leimoja lopeteta turhaan. Vanhanaikaisia kuviollisia nimileimoja ei ole mahdollista palauttaa rekisteriin, jos rekisteröinti on lopetettu. Vahvistamisprosessia ja rekisteriin palauttamista koskevia säännöksiä olisi tarkennettava samalla, kun ne siirretään jalometallituotelakiin.

Jalometallituotteen metalli on vaikea tunnistaa päältäpäin. Kaikki laissa määritellyt jalometallit voivat olla vaaleanharmaita metalleja, myös kulta, jos se on seostettu valkokullaksi. Tällä hetkellä jalometallin voi tunnistaa pitoisuusleiman luvusta, mutta jos pitoisuusleiman lukuja lisätään, ei metallia pysty enää tunnistamaan. Jalometalli on tärkein tuotteen hintaan vaikuttava tekijä, ja se pitää pystyä tunnistamaan erehtymättä.

3 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on täydentää jalometallituotelainsäädäntöä siten, että se vastaisi paremmin CCM-sopimuksen vaatimuksia. Lisäksi tavoitteena on toteuttaa tiettyjä teknisluonteisia muutoksia ja tarkennuksia, joita Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on havainnut valvontatoiminnassa tai katsonut ne muutoin tarkoituksenmukaisiksi toteuttaa. Vaadittavia säädösmuutoksia sisältyy sekä jalometallituotelakiin että lakometallituoteasetukseen.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Jalometallilaissa on säädetty jalometallituotteiden vähimmäispitoisuuksista ja jalometalliaseutuksessa pitoisuusleimassa sallituista pitoisuuksista. CCM-sopimuksen liitteisiin tehtiin CCM-pitoisuusleimoihin muutoksia, jotka tulivat voimaan 1.1.2019. Jotta leimojen tarkoittamat uudet pitoisuudet vastaisivat kansallisia pitoisuusleimoja, on uudet pitoisuudet lisättävä kansalliseen lainsäädäntöön. Uusilla pitoisuuksilla on vaikutusta myös platinan vähimmäispitoisuuteen.

Jalometallilain 2 §:ssä säädetään määritelmistä. Pykälän 1-kohdan jalometallin määritelmään lisättäisiin maininta jalometallien keskinäisestä jaloustasteesta. Pykälään lisättäisiin 1 a -kohta, jonka mukaan metallilla tarkoitettaisiin muuta metallia kuin jalometallia. Pykälän 2-kohdan jalometallituotteen määritelmää täydennettäisiin lisäämällä maininta jalometallien ja muiden metallien seoksista valmistetuista esineistä. Pykälän 7-kohdaksi lisättäisiin jalometallisopimuksen määritelmä. Jalometallisopimuksella tarkoitettaisiin jalometallituotteiden tarkastuksesta ja leimauksesta Wienissä 15.11.1972 tehtyä yleissopimusta.

Jalometallilain 3 §:ssä säädetään markkinoille saatettavien tai myytävien jalometallituotteiden vähimmäispitoisuuksista. Pykälään lisättäisiin platinan osalta maininta sallitusta vähimmäispitoisuudesta, joka on 500 massan tuhannesosaa puhdasta platinaa sisältävä platinaseos. Muut muutokset sallittuihin pitoisuusleimoihin toteutettaisiin muutoksilla jalometallituoteasetukseen. Pykälään lisättäisiin 3 ja 4 momentti, joissa tarkennettaisiin eroa jalometallituotteen ja tuotteen, joka sisältää vähemmän jalometallia kuin jalometallituote, välillä sekä näiden tuotteiden saattamisesta markkinoille ja myynnistä.

Jalometallilain 4 §:ssä mainittuihin jalometallituotteissa käytettäviin leimoihin lisättäisiin CCM-leima. Jalometallituotteissa sallituista leimoista säädetään jalometallituoteasetuksen 3 luvussa.

Jalometallituoteasetuksen 6 §:ssä oleva säännös nimileiman hyväksymisestä ja rekisteristä kumottaisiin ja päivitettyt säädökset lisättäisiin jalometallituotelakiin. Jalometallituotelakiin lisättäisiin uusi 4 a § nimileiman hyväksymisestä ja 4 b nimileimarekisteristä ja rekisteriin merkittävistä tiedoista. Lakiin lisättäisiin myös 4 c § muutoksista ilmoittamisesta ja 4 d § nimileiman palauttamisesta rekisteriin.

Jalometallilain 5 §:än lisättäisiin 2 momentti, jossa säädettäisiin CCM-leiman käytöstä. Jalometallituotteelle jalometallisopimuksessa säädettyjen vaatimustenmukaisuus voitaisiin osoittaa tarkastuslaitoksen tekemillä tarkastuksilla ja varmentaa CCM-leimalla siten kuin jalometallisopimuksessa on sovittu.

Lain 6 §:n 1 momentin viittausta 5 §:ään muutettaisiin siten, että valvontaviranomainen hyväksyisi tarkastuslaitoksen tekemään myös CCM-tarkastuksia ja leimauksia.

- Lain 7 § 2 momenttiin lisättäisiin valvontaan oikeuttavaksi säädökseksi jalometallituoteasetus sekä jalometallisopimus.
- Lain 8 §:ssä säädetään valvontaviranomaisen oikeuksista. Pykälän 1 kohtaa muutettaisiin siten, että pelkkä pääsy tarkastuspaikkoihin korvattaisiin oikeudella tehdä tarkastuksia jalometallituotteiden sekä niiden osien ja materiaalien valmistus-, varastointi-, myynti- ja korjauspaikoissa. Lisäksi tarkastusoikeus ulotettaisiin myös tarkastuspaikkoihin, joilla tarkoitettaisiin esimerkiksi tarkastuslaitosta ja tarkastuslaitoksen

valvonnassa tehtäviä leimauksia elinkeinonharjoittajan tiloissa. Pykälään lisättäisiin 3 kohta, jossa säädettäisiin valvontaviranomaisen oikeudesta saada leimanäytteitä nimileiman haltijalta ja tarkastuslaitokselta.

Lain 9 §:n otsikko Viranomaisten yhteistyö muutettaisiin otsikoksi Virka-apu, koska se kuvaisi paremmin säännöksen sisältöä. Säännöksen sanamuotoa muutettaisiin siten, että valvontaviranomaisella olisi oikeus jalometallituotelain noudattamisen valvomiseksi ja täytäntöönpanemiseksi pyynnöstä saada poliisilta ja Tullilta virka-apua. Maininta jalometallituotteen maahan tuomisesta Euroopan talousalueen ulkopuolelta poistettaisiin tarpeettomana.

Lain 10 § 1-kohdan maininta tulliviranomaisesta muutettaisiin muotoon Tulli.

Lain 11 § 3-kohtaa muutettaisiin siten, että valvontaviranomainen voisi velvoittaa talouden toimijan korvaamaan tuotteen hankinnasta, testauksesta ja tutkimuksesta aiheutuneet kustannukset, jos tuotteen vaatimustenvastaisuus on merkittävä.

Lain 15 § 1-kohdan maininta tulliviranomainen muutettaisiin muotoon Tulli ja 2-kohdassa käytettäisiin jalometallisopimus-termiä.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

4.2.1 Vaikutukset elinkeinonharjoittajille

Jalometallituotelakiin ja -asetukseen tehtävillä muutoksilla voidaan katsoa olevan positiivisia vaikutuksia yritysten toimintaan. Jalometallituotteiden ja metallituotteiden välinen ero selkeytyy tuotteita markkinoille saatettaessa ja myytäessä.

Yritysten hallinnollista taakkaa vähennetään rekisteröinnin yhteydessä. Yrityksen ei jatkossa tarvitsisi ilmoittaa hakemuksella nimileiman rekisteröinnin lopettamisesta valvontaviranomaiselle. Hakemus tehtäisiin vain silloin, jos rekisteröintiä halutaan jatkaa kolmen vuoden määräajan jälkeen. Jos valvontaviranomainen lopettaa leiman rekisteröinnin jatkohakemuksen puuttumisen vuoksi, olisi yrityksellä mahdollisuus hakea leiman palauttamista rekisteriin. Nykysäädösten mukaan leimaa ei voi palauttaa, jos sen rekisteröinti on lopetettu. Erityisesti vanhemman kuviollisen leiman palauttaminen mahdollistetaan tällä muutoksella. Muutos turvaa yrittäjän etua.

Sallittuja jalometallipitoisuuksia lisätään, minkä vuoksi yrityksille tulee mahdollisuus saattaa markkinoille laajempi valikoima eripitoisuuksisia jalometallituotteita.

Jalometallituotteen määritelmän muutos sallii yrittäjien tuoda markkinoille tuotteita, joiden jalometallipitoisuudet eivät riitä tuotteiden leimaamiseen jalometallituotteina. Tällaisia tuotteita ei jatkossakaan saa myydä jalometallituotteina, mutta niitä voi kuitenkin saattaa markkinoille, kunhan niiden markkinoinnissa ei käytetä termejä kulta, hopea, platina tai palladium eikä niitä markkinoida jalometallituotteina.

Leimausvaatimusten selkeyttäminen helpottaa esimerkiksi yritysten tuotesuunnittelua ja jalometallituotteiden maahantuontia.

Valvontaviranomaisen oikeus saada valvonnassaan leimanäytteitä nimileiman haltijalta tai hakijalta ei lisäisi yrityksille taloudellista taakkaa, koska leimanäyte voitaisiin antaa esimerkiksi metallinpalaan eikä sen antaminen ei juurikaan aiheuta kustannuksia yritykselle.

Jalometallin kemiallisen tunnuksen merkitseminen pitoisuusleimaan tulisi pakolliseksi, koska kahdelle tai useammalle jalometallille sallitaan sama pitoisuus. Pitoisuudesta ei enää voi päätellä, mikä jalometalli on kyseessä. Jos yritys on jo ennestään käyttänyt pitoisuusleimaa, jonka pohjamuodosta käy ilmi jalometalli, ei uusia vaatimuksia tule. Jos taas jalometalli ei käy pitoisuusleimasta ilmi, on yrityksen vaihdettava käyttämänsä pitoisuusleima pohjamuodolliseen leimaan tai lisättävä tuotteeseen leimaamalla metallin kemiallinen tunnus. Viimeksi mainituille yrityksille tulee kustannuksia uusien leimatyökalujen teettämisestä ja leimaamisesta. Tämä koskee myös maahantuojaa.

Sitä, kuinka suurta osaa yrittäjistä uuden leimatyökalun teettäminen koskisi ja mitkä olisivat kustannukset, on vaikea arvioida. Tiedossa ei ole tarkemmin, minkälaisia pitoisuusleimoja yrittäjillä on käytössään.

Kotimaiset valmistajat käyttävät jo valmiiksi pohjamuodollisia leimoja. Tuontituotteisiin vaikutuksen arvioidaan olevan merkittävämpi. Yrittäjän ei kuitenkaan tarvitse poistaa väärällä pohjamuodolla olevaa leimaa, mutta leimaukseen on lisättävä kemiallinen tunnus. Uuden leiman hankkiminen on noin 200-300 euron kertakustannus. Maahantuotavien tuotteiden leimaus uudella leimalla on jatkuva kustannus. Maahantuoja voi pyytää, että valmistaja laittaa tuotteisiin uuden leiman niitä valmistettaessa. Näin kustannuksia ei synny enää tuotteita tuotaessa, koska leimaustarvetta ei ole.

Jos yritys toimii jalometallituotelain vastaisesti ja myy vaatimustenvastaisia tuotteita, valvontaviranomainen voisi velvoittaa yrityksen korvaamaan tuotteen käyvän hinnan ja tutkimuksesta aiheutuneet kulut.

4.2.2 Vaikutukset kuluttajille

Jalometallituotteet ovat kalliita ja tuotteen hintaan vaikuttaa eniten sen materiaali. Markkinoille voi tulla laajemmin jalometallia sisältäviä tuotteita pitoisuusmuutosten ja jalometallituotteen määritelmän muutoksen vuoksi. Kuluttajansuoja pysyy korkealla tasolla ja jopa paranee, kun kuluttaja näkee selkeästi pitoisuusleimasta, mistä materiaalista tuote on valmistettu.

Kuluttaja pystyy helpommin ja luotettavammin ostotilanteessa erottamaan jalometallituotteen ja metallituotteen, kun näiden tuotteiden pitoisuudet on ilmoitettava selvästi sekä ilmoitettava, onko kyseessä jalometallituotteen edellytykset täyttävä tuote. Markkinoinnissa ovat kiellettyjä termit jalometallituote, kulta, hopea, platina tai palladium, jos jalometallituotteelle asetetut pitoisuusvaatimukset eivät täyty.

4.2.3 Vaikutukset valtionalouteen ja viranomaisille

Ehdotetulla sääntelyllä ei ole vaikutusta valtionalouteen.

Jalometallituotelaissa tarkoitettu valvontaviranomainen on Turvallisuus- ja kemikaalivirasto. Ehdotetun sääntelyn mukaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle säädettäisiin oikeus saada nimileiman haltijan tai hakijalta taikka tarkastuslaitokselta leimanäytteitä sekä tehdä tarvittavia tarkastuksia jalometallituotteiden sekä niiden osien ja materiaalien valmistus-, varastointi-, myynti-, korjaus- ja tarkastuspaikoissa. Voimassa olevassa lainsäädännössä oleva oikeus päästä edellä mainittuihin paikkoihin korvataan oikeudelle tehdä tarkastuksia mainituissa paikoissa. Nämä kaksi oikeutta olisivat uusia, mutta niiden käytön valvontatoiminnassa arvioidaan olevan vähäistä eikä uusia resursseja tarvita.

Lisäksi säädettäisiin myös tarkastuslaitoksen hyväksymisestä CCM-leimaukseen ja tarkastuslaitoksen ja markkinoilla olevien CCM-leimattujen tuotteiden valvonnasta sekä nimileiman rekisteröinnin lopettamisen helpottamisesta. Millään näistä ei ole erityisiä vaikutuksia Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintaan eikä uusia resursseja tarvita.

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Muita toteuttamisvaihtoehtoja ei harkittu.

5.1 Ulkomaiden lainsäädäntö

Yleisesti voidaan todeta, että jalometallituotteiden sääntely ja valvonta on järjestetty Pohjoismaissa keskenään hyvin samankaltaisesti. Ruotsi, Norja, Tanska ja Suomi kuuluvat kaikki jalometallisopimukseen. Pohjoismaissa jalometallisopimuksen mukainen tarkastus on vapaaehtoinen.

CCM-sopimuksen maissa tarkastus on vapaaehtoinen myös Itävallassa. Tarkastus on pakollinen Kroatiassa, Kyproksessa, Tsekissä, Unkarissa, Irlannissa, Latviassa, Liettuassa, Alankomaissa, Puolassa, Portugalissa, Serbiassa, Sloveniassa, Yhdistyneessä Kuningaskunnassa ja Italiassa. Israelissa tarkastus on pakollinen kultatuotteille. Sveitsissä tarkastus on pakollinen kelloille ja vapaaehtoinen korutuotteille.

Ruotsi

Ruotsissa jalometallialan vastuuministeriö on Näringsdepartementet (elinkeinoministeriö). Valvontaviranomaisena on SWEDAC, jonka toimialaan kuuluvat akkreditointi ja markkinavalvonta. RISE Research Institutes of Sweden on laaja-alainen tutkimuslaitos, jonka yhtenä alueena on metrologia. Tähän kokonaisuuteen kuuluu yksikkö Ädelmetallkontroll, joka tekee kullin ja hopean pitoisuusanalyysijä kaupallisena palveluna.

Lag (1999:779) om handel med ädelmetallarbeten koskee jalometallituotteita, jotka on valmistettu kullasta, hopeasta tai platinasta. Jalometallituotteissa käytettävät leimat ovat samoja kuin Suomessa – nimileima, pitoisuusleima, paikkakuntaleima ja vuosimerkintä. Kullasta tai platinasta valmistetussa tuotteessa tulee olla pitoisuusleima ja rekisteröity nimileima; paikkakunta ja vuosileima eivät ole pakollisia. Nimileimaa ei tarvita, jos tuotteessa on akkreditoitun tarkastuslaitoksen tekemä tarkastusleima. Tarkastusleima ei siis ole tuotteessa pakollinen. Jalometallituotteita koskeva lainsäädäntö on uudistusvaiheessa.

Norja

Norjassa jalometallialan vastuuministeriö on Nærings- og fiskeridepartementet (elinkeino- ja kalastusministeriö). Valvontaviranomainen on Justervesenet, joka on kansallinen metrologian virasto. Virasto tekee itse markkinavalvontaan tarvittavat pitoisuusanalyysit, mutta sillä on lain perusteella myös mahdollisuus antaa tämä tehtävä muulle pätevälle taholle.

Lov om varer av edelt metall (LOV-2010-09-03-52) koskee jalometallituotteita, jotka on valmistettu kullasta, hopeasta tai platinasta. Tuotteessa tulee olla pitoisuusleima ja rekisteröity nimileima.

Tanska

Tanskassa jalometallialan vastuuministeirö on Ehrvervsministeriet (elinkeinoministeriö). Valvontaviranomainen on Sikkerhedsstyrelsen, joka vastaa monen teknologian alalla markkina-avonnasta tuoteturvallisuuden direktiivien perusteella. Jalometallien tarkastuspalveluja tarjoaa Ædelmetalkontrol, joka on osa FORCE Technology –nimistä monialaista kaupallisesti toimivaa tutkimuslaitosta.

Lov om ædle metaller og konfliktminerale koskee kultaa, hopeaa, platinaa ja palladiumia. Tuotteessa tulee olla pitoisuusleima sekä rekisteröity nimileima, josta jalometallituotteen valmistaja, maahantuoja tai jakelija tunnustetaan. Jalometallituotteet, jotka on osoitettu vaatimustenmukaisiksi, voidaan varustaa Sikkerhedsstyrelsenin tarkastusleimalla.

6 Lausuntopalaute

7 Säännöskohtaiset perustelut

2 §. Määritelmät. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi kaksi uutta määritelmää sekä tarkennettavaksi kahta määritelmää.

Pykälän 1 kohtaa tarkennettaisiin siten, että siinä mainittaisiin jalometallit niiden jalousjärjestyksessä. Platina on jaloin jalometalli ja seuraavina ovat kultaa, palladium ja hopeaa.

Pykälään lisättäisiin uusi 1 a kohta, jossa määriteltäisiin selvyuden vuoksi metalli erotukseksi pykälän 1 kohdan jalometallista. Metallilla tarkoitettaisiin muuta metallia kuin 1 kohdassa tarkoitettua jalometallia.

Pykälän 2 kohtaa tarkennettaisiin niin, että jalometallituotteella tarkoitettaisiin myös jalometallien ja muiden metallien seoksista valmistettua esinettä, joka täyttää lain 3 §:n vaatimukset.

Pykälään lisättäisiin uusi 7 kohta, jossa määriteltäisiin jalometallisopimus. Jalometallisopimuksella tarkoitettaisiin jalometallituotteiden tarkastuksesta ja leimauksesta Wienissä 15 päivänä marraskuuta 1972 tehtyä yleissopimusta (SopS 17/1975).

3 §. Vaatimukset. Pykälässä säädetään jalometallituotteiden vähimmäisvaatimuksista eli vähimmäispitoisuuksista. Jalometallisopimuksen pysyvän komitean hyväksymät muutokset sopimuksen liitteisiin tulivat voimaan 1.1.2019. Muutoksella hyväksyttiin käyttöön uusia CCM-pitoisuusleimoja, joiden tarkoittamat pitoisuudet eivät vastaa hyväksytyjä pitoisuusleimoja Suomessa. Uudet pitoisuudet olisi tarkoituksenmukaista viedä Suomen lainsäädäntöön, jotta Suomessa hyväksytyt pitoisuudet vastaavat CCM-pitoisuusleimoja. Muutokset vaikuttavat myös jalometallituotteista annetussa asetuksessa (1148/2000) säädettyihin sallittuihin pitoisuuksiin.

Pykälän 1 momentin 3 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi platinan vähimmäispitoisuuden osalta. Jalometallituotteena saisi markkinoille saattaa ja myydä vain tuote, joka on valmistettu vähintään 500 massan tuhannesosaa puhdasta platinaa sisältävästä platinaseoksesta.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi 3 momentti, joka tarkentaisi jalometallituotteen määritelmää. Tuotetta, joka saatetaan markkinoille tai myydään ja joka sisältää platinaa, kultaa, palladiumia tai hopeaa, voidaan kutsua jalometallituotteeksi vain, jos se täyttää pykälän 1 momentissa säädetyt vähimmäispitoisuusvaatimukset.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi 4 momentti, jossa säädettäisiin tuotteista, jotka sisältävät jalometalleja vähemmän kuin 1 momentissa mainitut vähimmäispitoisuudet. Tällaisia tuotteita saatettaessa markkinoille tai myytäessä voitaisiin todeta, että tuote sisältää jalometalleja, mutta

samalla olisi todettava selvästi, että niiden jalometallipitoisuus on alhaisempi kuin jalometallituotteessa.

4 §. Leimat ja vastuu. Pykälän 1 momentissa säädetään jalometallituotteissa käytettävistä leimoista. Luetteloon ehdotetaan lisättäväksi jalometallisopimuksessa tarkoitettu CCM-leima (Common Control Mark).

Pykälän 4 momentista poistettaisiin maininnat leimojen hyväksymisestä ja rekisteröinnistä, koska niitä koskevat säännökset siirretään lakiin eikä asetuksenantovaltuutta niiden osalta enää tarvita.

4 a §. Nimileiman hakeminen, hyväksyminen ja rekisteröinti. Pykälä on uusi ja se sisältäisi säännökset nimileiman hakemisesta, hyväksymisestä ja rekisteröinnistä. Vastaavat säännökset ovat nykyään jalometallituoteasetuksen 6 §:ssä, josta ne kumottaisiin. Pykälää on myös täydennetty.

Pykälän 1 momentin mukaan valvontaviranomaisena toimiva Turvallisuus- ja kemikaalivirasto hyväksyisi ja rekisteröisi hakemuksesta nimileiman, joka täyttää jalometalliasetuksen 6 §:ssä nimileimalle asetetut edellytykset. Nimileima hyväksyttäisiin kolmen vuoden määräajaksi. Hakemukseen olisi sisällytettävä ehdotus nimileimaksi, nimileimaa hakeva toiminnanharjoittaja, ote kaupparekisteristä tai vastaavat tiedot varmistettuna ja yhteyshenkilöiden yhteystiedot.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin valvontaviranomaisen mahdollisuudesta pyytää hakijalta muitakin tietoja, jotka ovat tarpeen rekisteröinnin edellytysten täyttymisen arvioimiseksi.

4 b §. Nimileimarekisteri ja rekisteriin merkittävät tiedot. Pykälä olisi uusi ja se sisältäisi säännökset nimileimarekisteristä ja rekisteriin merkittävistä tiedoista. Rekisteristä on aiemmin säädetty jalometallituoteasetuksen 6 §:ssä. Asetuksen säännös kumottaisiin.

Pykälässä säädettäisiin Turvallisuus- ja kemikaaliviraston pitämästä nimileimarekisteristä ja siihen merkittävistä tiedoista. Nimileimarekisteriin olisi merkittävät tiedot nimileimasta ja sen voimassaolosta, nimileiman rekisteröineen toiminnanharjoittajan tiedot, joita ovat nimi, yritys- tai yhteisötunnus sekä yhteystiedot ja osoite sekä yhteyshenkilöiden yhteystiedot, joita ovat nimi, äidinkieli, sähköpostiosoite ja puhelinnumero.

4 c §. Muutoksista ilmoittaminen ja rekisteröinnin uusiminen. Pykälä olisi uusi ja se sisältäisi säännökset rekisteritietojen muutosten ilmoittamisesta ja rekisteröinnin uusimisesta. Vastaava säännös, joka kumotaan, on jalometalliasetuksen 6 §:ssä.

Pykälän 1 momentin mukaan nimileiman haltija olisi ilmoitettava kirjallisesti Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle, mikäli rekisteritiedoissa tapahtuu olennaisia muutoksia. Nimileiman haltijan olisi myös haettava rekisteröinnin uusimista ennen kolmen vuoden määräajan päättymistä, jos haltija haluaa jatkaa rekisteröintiä edelleen kolmen vuoden ajaksi.

Pykälän 2 momentin mukaan rekisteröinnin voimassaolo päättyisi kolmen vuoden määräajan päättyessä, ellei rekisteröintiä uusittaisi.

4 d §. Nimileiman palauttaminen rekisteriin. Pykälä olisi uusi ja siinä säädettäisiin nimileiman palauttamisesta rekisteriin.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin nimileiman haltijan oikeudesta hakea valvontaviranomaiselta nimileiman palauttamista rekisteriin vuoden kuluessa siitä, kun nimileiman haltija on saanut tiedon rekisteröinnin päättymisestä.

Pykälän 2 momentin mukaan valvontaviranomainen arvioisi, täyttyvätkö rekisteröinnin edellytykset. Myönteisessä tapauksessa viranomaisen merkitsisi palauttamista koskevan päätöksen rekisteriin. Nimileimarekisteriin voitaisiin lain 6 §:n estämättä palauttaa myös nimileima, joka ei täytä nimileiman palauttamisajankohtana sovellettavia vaatimuksia. Tällä muutoksella mahdollistettaisiin erityisesti kuviollisen leiman palauttaminen rekisteriin.

5 §. Tuotteiden tarkastus ja varmentaminen. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi 2 momentti, jossa säädettäisiin CCM-leiman käytöstä. Jalometallituotteelle jalometallisopimuksessa säädettyjen vaatimusten mukaisuus voitaisiin osoittaa tarkastuslaitoksen tekemillä tarkastuksilla ja varmentaa CCM-leimalla siten kuin jalometallisopimuksessa on sovittu.

6 §. Tarkastuslaitoksen hyväksyminen ja valvonta. Pykälän viittausta 5 §:ään muutettaisiin siten, että viittaus kattaisi myös lisättävän 2 momentin.

7 §. Valvovat viranomaiset. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että valvontaviranomaisen toimivaltuuden perusteita tarkennetaan. Valvontaviranomainen valvoisi jalometallituotteista annetun lain noudattamisen lisäksi myös jalometallituotteista annetun asetuksen ja jalometallisopimuksen noudattamista.

8 §. Valvontaviranomaisen oikeudet. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin valvontaviranomaiselle kaksi uutta oikeutta. Pykälän 1 momentin 1 kohtaa tarkennettaisiin siten, että valvontaviranomaisella on tämän lain noudattamisen valvomiseksi oikeus tehdä tarkastuksia jalometallituotteiden sekä niiden osien ja materiaalien valmistus-, varastointi-, myynti-, korjaus- ja tarkastuspaikoissa. Tarkastuksiin oikeutettavaksi paikaksi lisättäisiin tarkastuspaikka, jolla tarkoitettaisiin tarkastuslaitosta tai tarkastuslaitoksen valvonnassa tehtävää leimausta elinkeinonharjoittajan tiloissa.

Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin 3 kohta, jonka mukaan valvontaviranomaisella olisi oikeus saada leimanäytteitä nimileiman haltijalta tai hakijalta ja tarkastuslaitokselta. Leimanäytteellä tarkoitettaisiin muuhun kuin tarkastettavaan jalometallituotteeseen lyötyä leimaa. Leimanäyte voisi olla esimerkiksi erilliseen metallilaattaan lyöty leima.

Pykälän 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettussa tarkastuksessa noudettaisiin ilman nimenomaista säännöstäkin hallintolain (434/2003) 39 §:ää, jonka mukaan viranomaisen on muun muassa ilmoitettava tarkastuksen aloittamisajankohdasta asianosaiselle, ellei ilmoittaminen vaaranna tarkastuksen tarkoituksen toteuttamista. Tarkastuksen kuluessa asianosaiselle on myös muun muassa kerrottava tarkastuksen tavoitteista, sen suorittamisesta ja jatkotoimenpiteistä, mikäli tämä on mahdollista. Tarkastus on myös suoritettava aiheuttamatta tarkastuksen kohteelle tai sen haltijalle kohtuutonta haittaa. Myös muutoin hallintolaista ilmenevät hyvän hallinnon periaatteet tulevat sovellettavaksi.

9 §. Virka-apu. Pykälässä säädettäisiin poliisin ja Tullin valvontaviranomaiselle antamasta virka-avusta tämän lain täytäntöönpanon noudattamisen valvomiseksi ja täytäntöönpanemiseksi. Pykälän otsikko muutettaisiin muotoon Virka-apu, koska se kuvaa paremmin pykälän sisältöä. Pykälän termi tulliviranomainen muutettaisiin Tulliksi. Pykälästä poistettaisiin tarpeettomana maininta jalometallituotteen tuonnista maahan Euroopan talousalueen ulkopuolelta.

10 §. Tiedonsaantioikeus. Pykälän 1-kohdan maininta tulliviranomaisesta muutettaisiin muotoon Tulli.

11 §. Vaatimusten vastainen tuote. Pykälän 3 kohtaa muutettaisiin siten, että talouden toimija voidaan velvoittaa korvaamaan tuotteen hankinnasta, testauksesta ja tutkimuksesta aiheutuneet

kustannukset edellyttäen, että tuotteen vaatimustenvastaisuus on merkittävä. Edellytyksenä ei enää olisi, että valvontaviranomainen soveltaa pykälän 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua kieltoa tai vaatimusta.

12 §. Uhkasakko ja teettämishukka. Pykälän 1 momentissa oleva viittaus uhkasakkolakiin päivitetäisiin. Pykälän 2 momentti päällekkäisenä sääntelynä kumottaisiin, koska uhkasakkolaissa on vastaava säännös. Pykälän 3 momenttia muutettaisiin siten, että viittaus kumottavaan 2 momenttiin poistettaisiin ja viittaus kumottuun verojen ja maksujen perimisestä ulosottoin annettuun lakiin korvattaisiin viittauksella verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annettuun lakiin (706/2007).

15 §. Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen. Pykälän 1 kohdan termi tulliviranomainen muutettaisiin Tulliksi. Pykälän 2 kohdan Suomea sitovan kansainvälinen sopimus –termi muutettaisiin jalometallisopimukseksi.

Pykälän ruotsinkielinen otsikon kirjoitusvirhe korjattaisiin. Uusi otsikko kuuluisi Utlämnande av sekehetsbelagda uppgifter.

Esitys sisältäisi myös kaksi voimaantulosäännöstä, joista toinen koskee tuotteiden leimausta ja toinen nimileiman rekisteröimistä.

Jos jalometallituote on leimattu ja saatettu markkinoille tai asetettu myyntiin ennen ehdotetun lain voimaantuloa, tuotteisiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ehdotetun lain voimaan tullessa valvontaviranomaisessa vireillä ollut nimileiman hakemista, hyväksymistä tai rekisteröintiä koskeva asia käsitellään loppuun noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

8 Lakia alemman asteinen sääntely

8.1. Asetuksenantovaltuudet

Jalometallituotelain 18 §:ssä säädetään, että tarkempia säännöksiä jalometallituotelain täytäntöönpanosta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Jalometallituotteista annetun lain 1 §:n 3 momentin, 3 §:n 2 momentin, 4 §:n 4 momentin, 5 §:n, 6 §:n 1 ja 2 momentin sekä 18 §:n 1 momentin nojalla on annettu valtioneuvoston asetus jalometallituotteista. Asetuksella säädetään tarkemmin soveltamisalasta ja jalometallituotteiden vaatimuksista, leimoista sekä tarkastuksesta ja varmentamisesta. Lisäksi asetuksella säädetään tarkastuslaitosten hyväksymisessä sovellettavat menettelyt ja vaatimukset sekä toimintaan liittyviä rajoituksia ja velvoitteita tarkastuslaitoksille ja valvontaviranomaiselle.

Jalometallituotelain asetuksenantovaltuuksiin ei tehtäisi muutoksia.

9 Voimaantulo

Esityksen mukainen laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2026.

10 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Valvontaviranomaisen tarkastusoikeus

Jalometallituotelain 8 §:ssä säädetään valvontaviranomaisen eli Turvallisuus- ja kemikaaliviraston suorittamaan valvontaan liittyvistä oikeuksista. Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla olisi ehdotuksen mukaan oikeus tehdä tarvittavia tarkastuksia jalometallituotteiden sekä niiden osien ja materiaalien valmistus-, varastointi-, myynti-, korjaus- ja tarkastuspaikoissa, jos tarkastus on tarpeen jalometallituotelain noudattamisen valvomiseksi. Tarkastusoikeutta ei ulotettaisi pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviin tiloihin eikä ehdotusta näin ollen tarvitse arvioida perustuslain 10 §:n 1 momentissa turvatun kotirauhan suojan kannalta.

Ahvenanmaan toimivalta

Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 18 ja 27 §:ssä säädetään Ahvenanmaan maakunnan ja valtakunnan välisestä toimivallan jaosta. Ehdotettu sääntely koskee jalometallien valmistusta ja leimausta sekä jalometallia sisältävien esineiden kauppaa, jotka Ahvenanmaan itsehallintolain 27 §:n 20 kohdan mukaan kuuluvat valtakunnan lainsäädäntövaltaan.

Edellä esitetyistä syistä lakiehdotus täyttää perustuslain asettamat vaatimukset ja laki voidaan säätää tavallisessa säätämisjärjestyksessä.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

jalometallituotteista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan jalometallituotteista annetun lain (1029/2000) 2 §:n 1, 2 ja 6 kohta,
3 pykälän 1 momentin 3 kohta, 4 §:n 1 ja 4 momentti, 6 §:n 1 momentti, 7 §:n 2 momentti, 8 §:n 1 momentin 3 kohta, 9 §, 10 §:n 1 kohta, 11 §:n 3 kohta, 12 § ja 15 §,
sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 1 kohta ja 3 §:n 1 momentin 3 kohta laissa 977/2008, 2 §:n 2 kohta laissa 154/2005 ja 15 § laissa 698/2018, ja
lisätään 2 §:ään uusi 1 a ja 7 kohta, 3 §:ään uusi 3 ja 4 momentti, tähän lakiin uusi 4 a–d pykälä, 5 §:ään uusi 2 momentti, 8 §:n 1 momenttiin uusi 4 kohta, seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) jalometallilla puhdasta platinaa, kultaa, palladiumia ja hopeaa. Platina on jaloin jalometalli ja seuraavina ovat kulta, palladium ja hopea;

1 a) metallilla muuta metallia kuin jalometallia;

2) jalometallituotteella kokonaan tai osittain jalometalleista tai jalometallien ja muiden metallien seoksista valmistettua esinettä, joka täyttää 3 §:n vaatimukset;

6) tarkastuslaitoksella organisaatiota, joka on todettu päteväksi ja jolla on oikeus suorittaa tässä laissa tarkastuslaitokselle säädettyjä tehtäviä;

7) jalometallisopimuksella jalometallituotteiden tarkastuksesta ja leimauksesta Wienissä 15 päivänä marraskuuta 1972 tehtyä yleissopimusta (SopS 17/1975).

2 luku

Jalometallituotteet

3 §

Vaatimukset

Jalometallituotteena saa markkinoille saattaa ja myydä vain tuotteita, jotka on valmistettu vähintään:

3) 500 massan tuhannesosaa puhdasta platinaa sisältävästä platinaseoksesta;

Kun markkinoille saatetaan tai myydään tuote, joka sisältää jalometallia, sitä voidaan kutsua jalometallituotteeksi, platinaksi, kullaksi, palladiumiksi tai hopeaksi vain, jos se täyttää 1 momentissa asetetut vaatimukset.

Markkinoille saatettaessa tai myytäessä tuotteita, jotka eivät täytä 1 momentin vaatimuksia, voidaan todeta, että tuote sisältää platinaa, kultaa, palladiumia tai hopeaa. Samalla on todettava selvästi, että jalometallipitoisuus on alhaisempi kuin jalometallituotteessa.

4 §

Leimat ja vastuu

Jalometallituotteessa käytettäviä leimoja ovat tarkastus-, CCM-, nimi-, pitoisuus-, vuosi- ja paikkakuntaleima.

Leimoista ja muista sallituista merkinnöistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksessa.

4 a §

Nimileiman hakeminen, hyväksyminen ja rekisteröinti

Valvontaviranomainen voi hakemuksesta hyväksyä ja rekisteröidä nimileiman, jos nimileima täyttää jalometallituotteista annetun asetuksen (1148/2000) 6 §:n edellytykset. Nimileima hyväksytään kerrallaan kolmen vuoden määräajaksi. Hakemukseen on sisällytettävä:

- 1) ehdotettu nimileima;
- 2) nimileimaa hakeva toiminnanharjoittaja;
- 3) kaupparekisterin ote tai vastaavat tiedot varmennettuna;
- 4) yhteyshenkilöiden yhteystiedot.

Hakemuksen tekijän on valvontaviranomaisen pyynnöstä toimitettava muutkin tiedot, jotka ovat tarpeen rekisteröinnin edellytysten täyttymisen arvioimiseksi.

4 b §

Nimileimarekisteri ja rekisteriin merkittävät tiedot

Valvontaviranomainen pitää hyväksymistään nimileimoista rekisteriä (*nimileimarekisteri*). Nimileimarekisteriin merkitään:

- 1) nimileima ja sen voimassaolotiedot;
- 2) nimileiman rekisteröineen toiminnanharjoittajan tiedot (nimi, yritys- tai yhteisötunnus sekä yhteystiedot ja osoite);
- 3) yhteyshenkilöiden yhteystiedot (nimi, äidinkieli, sähköpostiosoite ja puhelinnumero).

4 c §

Muutoksista ilmoittaminen ja rekisteröinnin uusiminen

Nimileiman haltijan on ilmoitettava kirjallisesti valvontaviranomaiselle annettujen rekisteritietojen olennaisista muutoksista sekä haettava rekisteröinnin uusimista ennen määräajan päättymistä, jolloin rekisteröintiä jatketaan edelleen kolmen vuoden määräajaksi.

Rekisteröinnin voimassaolo päättyy kolmen vuoden määräajan päättyessä, ellei rekisteröintiä uusita.

4 d §

Nimileiman palauttaminen rekisteriin

Nimileiman haltija voi hakea valvontaviranomaiselta nimileiman palauttamista rekisteriin vuoden kuluessa siitä, kun haltija on saanut tiedon rekisteröinnin päättymisestä.

Valvontaviranomainen arvioi rekisteröinnin edellytysten täyttymisen ja merkitsee palauttamista koskevan päätöksen rekisteriin. Sen estämättä, mitä jalometallituotteista annetun asetuksen 6 §:ssä säädetään rekisteröinnin edellytyksistä, voidaan nimileimarekisteriin palauttaa myös nimileima, joka ei täytä nimileiman palauttamisajankohtana sovellettavia vaatimuksia.

5 §

Tuotteiden tarkastus ja varmentaminen

Jalometallituotteelle jalometallisopimuksessa säädettyjen vaatimusten mukaisuus voidaan osoittaa tarkastuslaitoksen tekemillä tarkastuksilla ja varmentaa CCM-leimalla siten kuin jalometallisopimuksessa on sovittu.

6 §

Tarkastuslaitoksen hyväksyminen ja valvonta

Valvontaviranomainen hyväksyy tarkastuslaitoksen suorittamaan 5 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä siten kuin tässä laissa ja valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.

3 luku

Valvonta

7 §

Valvovat viranomaiset

Valvontaviranomainen valvoo tämän lain, sen nojalla annetun asetuksen ja jalometallisopimuksen noudattamista.

8 §

Valvontaviranomaisen oikeudet

Valvontaviranomaisella on tämän lain noudattamisen valvomiseksi oikeus:

-
- 3) saada leimanäytteitä nimileiman haltijalta tai hakijalta sekä tarkastuslaitokselta;
  - 4) tehdä tarvittavia tarkastuksia muualla kuin pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa.
-

9 §

Virka-apu

Valvontaviranomaisella on oikeus tämän lain noudattamisen valvomiseksi ja täytäntöönpanemiseksi saada pyynnöstä poliisilta ja Tullilta virka-apua.

10 §

Tiedonsaantioikeus

Valvontaviranomaisella on tietojen luovutusta koskevien salassapitosäännösten estämättä tämän lain noudattamisen valvomiseksi oikeus saada:

1) Tullilta maahantuonnissa Euroopan talousalueen ulkopuolelta jalometallituotteen maahantuojan nimi sekä jalometallituotteiden lajia, määrää ja tuontiajankohtaa koskevia tietoja;

---

11 §

Vaatimusten vastainen tuote

Jos valvonnassa todetaan, että jalometallituote ei täytä 3 tai 4 §:ssä säädettyjä vaatimuksia, valvontaviranomaisella on oikeus:

---

3) velvoittaa talouden toimijan korvaamaan tuotteen hankinnasta, testauksesta ja tutkimuksesta aiheutuneet kustannukset, jos tuotteen vaatimustenvastaisuus on merkittävä.

4 luku

Pakkokeinot ja seuraamukset

12 §

Uhkasakko ja teettämisuhka

Valvontaviranomainen voi tehostaa tämän lain nojalla antamaansa kieltoa, vaatimusta tai velvoitetta uhkasakolla tai teettämisuhalla. Uhkasakosta ja teettämisuhkasta säädetään uhkasakko-laissa (1113/1990).

Edellä 11 §:n 3 kohdassa tarkoitettut kulut saadaan periä asianomaiselta ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

5 luku

Erinäiset säännökset

15 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä tämän lain noudattamisen valvontaan liittyvää tehtävää suoritettaessa saatua tietoa yksityisen, yhteisön ja säätiön taloudellisesta asemasta, liikesalaisuudesta sekä yksityisen henkilökohtaisista oloista saa luovuttaa:

1) syyttäjä- ja poliisiviranomaisille sekä Tullille rikoksen selvittämiseksi;

2) jalometallisopimuksessa tarkoitetuille ulkomaisille toimielimille ja tarkastajille kyseisen sopimuksen niin edellyttäessä.

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Jos jalometallituote on leimattu ja saatettu markkinoille tai asetettu myyntiin ennen tämän lain voimaantuloa, tuotteisiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämän lain voimaan tullessa valvontaviranomaisessa vireillä ollut nimileiman hakemista, hyväksymistä tai rekisteröintiä koskeva asia käsitellään loppuun noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

_____

Helsingissä x.x.20xx

Pääministeri

Etunimi Sukunimi

..ministeri Etunimi Sukunimi

Laki

jalometallituotteista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan jalometallituotteista annetun lain (1029/2000) 2 §:n 1, 2 ja 6 kohta, 3 pykälän 1 momentin 3 kohta, 4 §:n 1 ja 4 momentti, 6 §:n 1 momentti, 7 §:n 2 momentti, 8 §:n 1 momentin 3 kohta, 9 §, 10 §:n 1 kohta, 11 §:n 3 kohta, 12 § ja 15 §, sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 1 kohta ja 3 §:n 1 momentin 3 kohta laissa 977/2008, 2 §:n 2 kohta laissa 154/2005 ja 15 § laissa 698/2018, ja lisätään 2 §:ään uusi 1 a ja 7 kohta, 3 §:ään uusi 3 ja 4 momentti, tähän lakiin uusi 4 a–d pykälä, 5 §:ään uusi 2 momentti, 8 §:n 1 momenttiin uusi 4 kohta, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 Luku

1 Luku

Yleiset säännökset

Yleiset säännökset

2 §

2 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:
1) jalometallilla puhdasta kultaa, hopeaa, platinaa ja palladiumia;

(lisätään uusi 1 a kohta)

2) jalometallituotteella kokonaan tai osittain jalometalleista tai jalometallien seoksista valmistettua esinettä;

6) tarkastuslaitoksella organisaatiota, joka on todettu päteväksi ja jolla on oikeus suorittaa tässä laissa tarkastuslaitokselle säädettyjä tehtäviä.

(lisätään uusi 7 kohta)

Tässä laissa tarkoitetaan:
1) jalometallilla puhdasta *platinaa, kultaa, palladiumia ja hopeaa. Platina on jaloin jalometalli ja seuraavina ovat kultaa, palladium ja hopea;*

1 a) metallilla muuta metallia kuin jalometallia;

2) jalometallituotteella kokonaan tai osittain jalometalleista tai jalometallien *ja muiden metallien* seoksista valmistettua esinettä, *joka täyttää 3 §:n vaatimukset;*

6) tarkastuslaitoksella organisaatiota, joka on todettu päteväksi ja jolla on oikeus suorittaa tässä laissa tarkastuslaitokselle säädettyjä tehtäviä;

7) jalometallisopimuksella jalometallituotteiden tarkastuksesta ja leimauksesta Wienissä 15 päivänä marraskuuta 1972 tehtyä yleissopimusta (SopS 17/1975).

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 luku

2 Luku

Jalometallituotteet

Jalometallituotteet

3 §

3 §

Vaatimukset

Vaatimukset

Jalometallituotteena saa markkinoille saat-
taa ja myydä vain tuotteita, jotka on valmis-
tettu vähintään:

Jalometallituotteena saa markkinoille saat-
taa ja myydä vain tuotteita, jotka on valmis-
tettu vähintään:

3) 850 massan tuhannesosaa puhdasta plati-
naa sisältävästä platinaseoksesta;

3) 500 massan tuhannesosaa puhdasta plati-
naa sisältävästä platinaseoksesta;

(lisätään uudet 3 & 4 momentit)

*Kun markkinoille saatetaan tai myydään
tuote, joka sisältää jalometallia, sitä voidaan
kutsua jalometallituotteeksi, platinaksi, kul-
laksi, palladiumiksi tai hopeaksi vain, jos se
täyttää 1 momentissa asetetut vaatimukset.*

*Markkinoille saatettaessa tai myytäessä
tuotteita, jotka eivät täytä 1 momentin vaati-
muksia, voidaan todeta, että tuote sisältää
platinaa, kultaa, palladiumia tai hopeaa. Sa-
malla on todettava selvästi, että jalometallipi-
toisuus on alhaisempi kuin jalometallituot-
teessa.*

4 §

4 §

Leimat ja vastuu

Leimat ja vastuu

Jalometallituotteessa käytettäviä leimoja
ovat tarkastus-, nimi-, pitoisuus-, vuosi- ja
paikkakuntaleima.

Jalometallituotteessa käytettäviä leimoja
ovat tarkastus-, CCM-, nimi-, pitoisuus-,
vuosi- ja paikkakuntaleima.

Leimoista, niiden hyväksymisestä ja rekiste-
röinnistä sekä muista sallituista merkinnöistä
säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuk-
sessa.

Leimoista ja muista sallituista merkinnöistä
säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuk-
sessa.

(lisätään uusi 4 a §)

4 a §

*Nimileiman hakeminen, hyväksyminen ja re-
kisteröinti*

*Valvontaviranomainen voi hakemuksesta
hyväksyä ja rekisteröidä nimileiman, jos nimi-
leima täyttää jalometallituotteista annetun*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

asetuksen (1148/2000) 6 §:n edellytykset. Nimileima hyväksytään kerrallaan kolmen vuoden määräajaksi. Hakemukseen on sisällytettävä:

- 1) ehdotettu nimileima;
- 2) nimileimaa hakeva toiminnanharjoittaja;
- 3) kaupparekisterin ote tai vastaavat tiedot varmennettuna;
- 4) yhteyshenkilöiden yhteystiedot.

Hakemuksen tekijän on valvontaviranomaisen pyynnöstä toimitettava muutkin tiedot, jotka ovat tarpeen rekisteröinnin edellytysten täyttymisen arvioimiseksi.

(lisätään uusi 4 b §)

4 b §

Nimileimarekisteri ja rekisteriin merkittävät tiedot

Valvontaviranomainen pitää hyväksymistään nimileimoista rekisteriä (**nimileimarekisteri**).

Nimileimarekisteriin merkitään:

- 1) nimileima ja sen voimassaolotiedot;
- 2) nimileiman rekisteröineen toiminnanharjoittajan tiedot (nimi, yritys- tai yhteisötunnus sekä yhteystiedot ja osoite);
- 3) yhteyshenkilöiden yhteystiedot (nimi, äidinkieli, sähköpostiosoite ja puhelinnumero).

(lisätään uusi 4 c §)

4 c §

Muutoksista ilmoittaminen ja rekisteröinnin uusiminen

Nimileiman haltijan on ilmoitettava kirjallisesti valvontaviranomaiselle annettujen rekisteritietojen olennaisista muutoksista sekä haettava rekisteröinnin uusimista ennen määräajan päättymistä, jolloin rekisteröintiä jatketaan edelleen kolmen vuoden määräajaksi.

Rekisteröinnin voimassaolo päättyy kolmen vuoden määräajan päättyessä, ellei rekisteröintiä uusita.

(lisätään uusi 4 d §)

4 d §

Nimileiman palauttaminen rekisteriin

Nimileiman haltija voi hakea valvontaviranomaiselta nimileiman palauttamista rekisteriin vuoden kuluessa siitä, kun haltija on saanut tiedon rekisteröinnin päättymisestä.

Valvontaviranomainen arvioi rekisteröinnin edellytysten täyttymisen ja merkitsee palauttamista koskevan päätöksen rekisteriin. Sen estämättä, mitä jalometallituotteista annetun asetuksen 6 §:ssä säädetään rekisteröinnin edellytyksistä, voidaan nimileimarekisteriin palauttaa myös nimileima, joka ei täytä nimileiman palauttamisajankohtana sovellettavia vaatimuksia.

5 §

Tuotteiden tarkastus ja varmentaminen

(lisätään uusi 2 momentti)

5 §

Tuotteiden tarkastus ja varmentaminen

Jalometallituotteelle jalometallisopimuksessa säädettyjen vaatimusten mukaisuus voidaan osoittaa tarkastuslaitoksen tekemillä tarkastuksilla ja varmentaa CCM-leimalla siten kuin jalometallisopimuksessa on sovittu.

6 §

Tarkastuslaitoksen hyväksyminen ja valvonta

Valvontaviranomainen hyväksyy tarkastuslaitoksen suorittamaan 5 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.

6 §

Tarkastuslaitoksen hyväksyminen ja valvonta

Valvontaviranomainen hyväksyy tarkastuslaitoksen suorittamaan 5 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä siten kuin tässä laissa ja valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.

3 luku

Valvonta

7 §

Valvovat viranomaiset

3 luku

Valvonta

7 §

Valvovat viranomaiset

Tämän lain noudattamista valvoo valvontaviranomainen.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Valvontaviranomainen valvoo tämän lain, sen nojalla annetun asetuksen ja jalometallisopimuksen noudattamista.

8 §

8 §

Valvontaviranomaisen oikeudet

Valvontaviranomaisen oikeudet

Valvontaviranomaisella on tämän lain noudattamisen valvomiseksi oikeus:

Valvontaviranomaisella on tämän lain noudattamisen valvomiseksi oikeus:

(lisätään uusi 3 ja 4 kohta)

3) saada leimanäytteitä nimileiman haltijalta tai hakijalta sekä tarkastuslaitokselta;
4) tehdä tarvittavia tarkastuksia muualla kuin pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa.

9 §

9 §

Viranomaisten yhteistyö

Virka-apu

Poliisin tulee tarvittaessa antaa virka-apua valvontaviranomaiselle tämän lain noudattamisen valvomiseksi ja täytäntöönpanemiseksi. Sama koskee tulliviranomaista, jos jalometallituote tuodaan maahan Euroopan talousalueen ulkopuolelta.

Valvontaviranomaisella on oikeus tämän lain noudattamisen valvomiseksi ja täytäntöönpanemiseksi saada pyynnöstä poliisilta ja Tullilta virka-apua.

10 §

10 §

Tiedonsaantioikeus

Tiedonsaantioikeus

Valvontaviranomaisella on tietojen luovutusta koskevien salassapitosäännösten estämättä tämän lain noudattamisen valvomiseksi oikeus saada:

Valvontaviranomaisella on tietojen luovutusta koskevien salassapitosäännösten estämättä tämän lain noudattamisen valvomiseksi oikeus saada:

1) tulliviranomaiselta maahantuonnissa Euroopan talousalueen ulkopuolelta jalometallituotteen maahantuojan nimi sekä jalometallituotteiden lajia, määrää ja tuontiajankohtaa koskevia tietoja;

1) Tullilta maahantuonnissa Euroopan talousalueen ulkopuolelta jalometallituotteen maahantuojan nimi sekä jalometallituotteiden lajia, määrää ja tuontiajankohtaa koskevia tietoja;

11 §

11 §

Vaatimusten vastainen tuote

Vaatimusten vastainen tuote

Voimassa oleva laki

Jos valvonnassa todetaan, että jalometallituote ei täytä 3 tai 4 §:ssä säädettyjä vaatimuksia, valvontaviranomaisella on oikeus:

3) velvoittaa vastuullinen taho korvaamaan tuotteen käypä hinta sekä tarkastuksesta ja tutkimuksesta aiheutuneet kulut, jos valvontaviranomainen soveltaa 1 tai 2 kohdassa tarkoitettua kieltoa tai vaatimusta.

4 luku

Pakkokeinot ja seuraamukset

12 §

Uhkasakko ja teettämisuhka

Valvontaviranomainen voi tehostaa tämän lain nojalla antamaansa kieltoa, vaatimusta tai velvoitetta uhkasakolla tai teettämisuhalla siten kuin siitä uhkasakkolaissa (113/1990) säädetään.

Teettäen suoritettujen toimenpiteiden kustannukset maksetaan ennakkoon valtionvaroista.

Edellä 2 momentissa tarkoitettujen kustannuksien sekä 11 §:n 3 kohdassa tarkoitettujen kulujen saadaan periä asianomaiselta ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoin annetussa laissa (367/1961) säädetään.

5 luku

Erinäiset säännökset

15 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetyn salassapito- ja tietosuojalain nojalla estämättä tämän lain noudattamisen valvontaan liittyvää tehtävää suorittaessa saatuja tietoja yksityisen, yhteisön ja säätiön taloudellisesta asemasta, liikesalaisuudesta sekä yksityisen henkilökohtaisista oloista saa luovuttaa:

Ehdotus

Jos valvonnassa todetaan, että jalometallituote ei täytä 3 tai 4 §:ssä säädettyjä vaatimuksia, valvontaviranomaisella on oikeus:

3) *velvoittaa talouden toimijan korvaamaan tuotteen hankinnasta, testauksesta ja tutkimuksesta aiheutuneet kustannukset, jos tuotteen vaatimustenvastaisuus on merkittävä.*

4 luku

Pakkokeinot ja seuraamukset

12 §

Uhkasakko ja teettämisuhka

Valvontaviranomainen voi tehostaa tämän lain nojalla antamaansa kieltoa, vaatimusta tai velvoitetta uhkasakolla tai teettämisuhalla. *Uhkasakosta ja teettämisuhkasta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).*

Edellä 11 §:n 3 kohdassa tarkoitettujen kulujen saadaan periä asianomaiselta ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

5 luku

Erinäiset säännökset

15 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetyn salassapito- ja tietosuojalain nojalla estämättä tämän lain noudattamisen valvontaan liittyvää tehtävää suorittaessa saatuja tietoja yksityisen, yhteisön ja säätiön taloudellisesta asemasta, liikesalaisuudesta sekä yksityisen henkilökohtaisista oloista saa luovuttaa:

Voimassa oleva laki

- 1) syyttäjä-, poliisi- ja tulliviranomaisille rikoksen selvittämiseksi;
- 2) Suomea sitovassa kansainvälisessä sopimuksessa tarkoitetuille ulkomaisille toimielimille ja tarkastajille kyseisen sopimuksen niin edellyttäessä.

Ehdotus

- 1) syyttäjä- ja poliisiviranomaisille sekä *Tullille* rikoksen selvittämiseksi;
- 2) *jalometallisopimuksessa* tarkoitetuille ulkomaisille toimielimille ja tarkastajille kyseisen sopimuksen niin edellyttäessä.

---

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
Jos jalometallituote on leimattu ja saatettu markkinoille tai asetettu myyntiin ennen tämän lain voimaantuloa, tuotteisiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.*

Tämän lain voimaan tullessa valvontaviranomaisessa vireillä ollut nimileiman hakemista, hyväksymistä tai rekisteröintiä koskeva asia käsitellään loppuun noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä
